

Використані джерела

1. Андросюк К. В. Стаття «Происхождение видов..Многогранное понятие» «Экономики знаний». URL: http://iteam.ru/publications/human/section_55/article_3527/ (дата звернення: 05.04.2020)
2. Баб'як Г. П., Войтюк А. Ф. Кадровий менеджмент в управлінні організацією. *Регіональні аспекти роз-витку продуктивних сил України*. Науковий журнал. Тернопіль: Економічна думка, 2008. Випуск 13. С. 112-115
3. Баб'як Г. П., Сич Т. М. Планування ділової кар'єри і професійного навчання на підприємстві. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*: Науковий журнал. Випуск 23. Тернопіль: Економічна думка, 2018. С. 95-99
4. Василенко В.О. Теорія і практика розробки управлінських рішень: [навч. посіб. для студ. вищих закл. освіти]. К.: ЦУЛ, 2003. 419 с

Леся ЧОРНА

здобувачка освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування» ТНЕУ
Науковий керівник – к.е.н., доц. кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ТНЕУ Тамара ПОПОВИЧ

ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНУ: ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

Здійснювані реформи системи державного управління та децентралізаційні процеси в Україні актуалізують проблему формування фінансового потенціалу та нарощення фінансових можливостей територій, що є передумовою та економічною базою їх стійкого і збалансованого економічного розвитку. Стабільний фінансовий стан регіону можна характеризувати його достатніми наявними фінансовими ресурсами які акумулюються у фінансовому потенціалі цього регіону, і забезпечують збалансованість між потребами регіону та його можливостями.

За своєю сутністю, фінансовий потенціал регіону науковцями трактується з декількох позицій: ресурсної, результативної, функціонально-діяльнісної. Зокрема, такий потенціал розглядається як:

– загальний обсяг фінансових ресурсів, що перебувають у розпорядженні територіальної громади і можуть бути використані для реалізації покладених на неї функцій [5];

– сукупна можливість суб'єктів господарювання, розміщених на відповідній території, в межах стійких економічних відносин «формувані, розподіляти та ефективно використовувати наявні та потенційні фінансові ресурси для виконання місцевими органами влади основної функції – забезпечення сталого соціально-економічного розвитку регіону» [3]. В цьому

контексті, до його ключових компонент відносять: а) можливість формування фінансових ресурсів; б) їх достатній обсяг; в) підтримка та розвиток стійких економічних відносин між суб'єктами регіону; г) побудова ефективної моделі управління фінансовим потенціалом;

– сукупність власних і залучених ресурсів, спрямованих на ефективний соціально-економічний розвиток, що забезпечує фінансову стабільність і виконання стратегічно важливих для регіону завдань, а також можливостей їх залучення та використання [4];

– сукупність економічних активів, які мають вартісну основу і здатні виступати джерелом фінансових засобів в результаті їх реалізації [1]. Відповідно, економічна сутність фінансового потенціалу регіону визначається сукупністю чотирьох аспектів: 1) як здатність регіону виробляти ресурсну базу для забезпечення виробничо-економічної діяльності, виконання соціальних завдань і забезпечення стійкого регіонального розвитку; 2) як сукупність наявних на території фінансових та грошових ресурсів, необхідних для підтримки стійкості економічної діяльності регіону; 3) як результат економічних відносин регіону; 4) як резерв, можливий до використання для захисту регіонального розвитку від впливу факторів ризику та невизначеності [1].

До складу фінансового потенціалу входять: усі місцеві бюджети та фонди; фінансові ресурси підприємств та організацій усіх форм власності; довгострокові кредити банківських установ на розвиток господарського комплексу регіону; інвестиції з-за меж території; кошти населення. Відповідно, це вимагає вироблення базових концептуальних засад управління фінансовим потенціалом з урахуванням особливостей формування та джерел надходження кожної із груп фінансових ресурсів регіону.

Основним завданням місцевих органів влади в частині фінансового забезпечення розвитку регіону є вироблення моделі ефективного управління «власними та залученими централізованими і децентралізованими фінансовими ресурсами з метою забезпечення розвитку регіону, задоволення потреб та інтересів бізнесу і населення. При цьому в умовах існуючої обмеженості зовнішніх фінансових ресурсів важливою виступає спроможність якнайефективніше використати власний фінансовий потенціал та забезпечення саморозвитку регіону» [5].

Загалом, концептуальні засади управління фінансовим потенціалом регіону зводяться до виконання наступного алгоритму дій: оцінювання фінансового потенціалу у розрізі його кількісних і якісних складових; аналізування отриманих результатів та виявлення на основі нього проблемних сфер; розроблення системи заходів щодо розв'язання виявлених проблем; коригування і удосконалення системи прийняття управлінських рішень;

аналізування ефективності здійснюваних заходів; підвищення фінансової спроможності регіону.

Досліджуючи питання фінансового забезпечення регіону у контексті їх динамічного розвитку, науковці [4;5] акцентують увагу на таких наявних проблемах формування фінансового потенціалу регіону, а саме: «висока вартість банківських кредитів для регіону; нерозвиненість альтернативних джерел фінансування; відсутність прозорої структури управління фінансами регіону; неефективна бюджетна підтримка структурних змін тощо». Розв'язання зазначених проблем лежить в площині вироблення системи заходів щодо управління фінансовим потенціалом регіону. При цьому мають бути визначені дієві перспективні цілі фінансового потенціалу та механізми їх реалізації. Такими підходами можуть бути:

- оцінка фінансового потенціалу та фінансових можливостей регіону;
- визначення критеріїв і параметрів економічного розвитку та регіональних інтересів, що мають бути забезпечені достатньою фінансовою підтримкою і допомогою;
- формування базису інституційних перетворень та необхідних механізмів, що усувають або пом'якшують вплив факторів на фінансову стійкість і стабільність суб'єктів господарювання, домашні господарства, інші інституції, що формують фінансову основу структурних перетворень в регіоні;
- розроблення програм та стратегій економічного розвитку, які б включали комплекс заходів щодо збільшення фінансових можливостей регіону.

Використані джерела

1. Боронос В. Г., Карпенко І. В. Аналіз економічного змісту фінансового потенціалу регіону. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/>
2. Буряченко А.Є. Фінансовий потенціал регіонального розвитку: монографія. ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". К: КНЕУ, 2013. 342
3. Дем'янчук О.І. Фінансовий потенціал регіонів України як базова основа їх стабільного економічного розвитку. URL: <https://eprints.oa.edu.ua/3476/1/15.pdf>
4. Козоріз М. А., Возняк Г. В. Фінансовий потенціал регіону: економічна суть та структура. *Економічні науки. Серія: Облік і фінанси*. 2011. Випуск 8(29). Ч. 3.
5. Манн Р.В. Концептуальні засади управління фінансовим потенціалом регіону. URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_12/94.pdf